

duidelijk politiek, in andere gevallen is dit echter onzeker. Rijkdom vergemakkelijkte de entree tot het stadsbestuur, zeker tot de top daarbinnen, maar een grote welstand maakte deelname aan het stadsbestuur niet tot iets vanzelfsprekends.

III. DE TAKEN VAN HET STADSBESTUUR OP BESTUURLIJK-ADMINISTRATIEF GEBIED

1. Inleiding

De taak van schout, schepenen en raadslieden, die tezamen het gerecht vormden, omvatte zowel het bestuur als de rechtspraak in kleine criminele en civiele zaken. Daarnaast werden ten overstaan van de schepenen overeenkomsten tussen particulieren afgesloten, de zogenaamde voluntaire jurisdictie. Van een scheiding der machten was in de Middeleeuwen geen sprake, ook al trad er binnen het gerecht een zekere differentiatie op tussen de taken van schout, schepenen en raadslieden. In het algemeen kan men zeggen dat de schout belast was met de rechtsvordering en de tenuitvoerlegging van door de schepenen gevelde vonnissen. De schepenen spraken recht en oefenden de voluntaire jurisdictie uit. De taak van de raadslieden of burgemeesters was meer beperkt tot het bestuur, waarbij de bescherming van de belangen van de poorters op de voorgrond stond. De burgemeesters konden echter ook aanwezig zijn bij de totstandkoming van overeenkomsten tussen particulieren, terwijl de schout en de schepenen in het eigenlijke bestuur van de stad net zo actief waren als in de rechtspraak. Het is daarom niet altijd mogelijk om de taken van schout, schepenen en burgemeesters afzonderlijk aan te geven²⁶¹).

Op de rechtsprekende taak van het stadsbestuur zullen wij niet verder ingaan, hoe belangrijk deze taak op zich ook was. Wij zullen ons beperken tot een aantal onderwerpen van administratie en bestuur binnen de stad.

De bemoeienis van het stadsbestuur met het maatschappelijk leven is vastgelegd in de keuren. Het oudste keurboek is aangelegd rond 1410²⁶²). Dit keurboek bevat alle, op dat moment van kracht zijnde keuren, die door het stadsbestuur sedert 1340 waren uitgevaardigd. Bij de stadsrechtverlening in dat jaar was vastgelegd, dat elke keur één jaar geldig zou zijn. Na afloop van die tijd moest de keur vernieuwd worden door de baljuw of de schout, tezamen met de schepenen. Over het keurrecht van de raadslieden wordt in het